

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool - Mater Christi te LINT

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	9928
Instelling	Vrije Basisschool - Mater Christi
Directeur	Philippe GOETHAERT
Adres	Statiestraat 45 - 2547 LINT
telefoon	03-455.31.41
fax	03-454.32.80
e-mail	directeur@materchristilint.be
website	www.materchristi.be
Bestuur van de instelling	VZW OCBA
Adres	Noorderlaan 108 - 2030 ANTWERPEN 3
Scholengemeenschap	K.L.B.B.
Adres	Antwerpsesteenweg 73 - 2550 KONTICH
CLB	Vrij CLB 2 Antwerpen - Middengebied
Adres	Edegemsestraat 36 - 2640 MORTSEL
Dagen van het doorlichtingsbezoek	23-11-2012;27-11-2012;29-11-2012
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	29-11-2012
Datum bespreking verslag met de instelling	12-12-2012
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Paul Vanhaute
Teamleden	Willy De Herdt
Deskundige(n) behorend tot de administratie	nihil
Externe deskundige(n)	nihil

INHOUDSTAFEL

INLEIDING	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde	10
3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie.....	12
3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	14
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	15
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	16
4.1 Curriculum.....	16
4.1.1 Onderwijsorganisatie.....	16
4.2 Evaluatie.....	17
4.2.1 Evaluatiepraktijk	17
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	19
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	21
6.1 Wat doet de school goed?.....	21
6.2 Wat kan de school verbeteren?	22
7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG	23
7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg	23
7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg	23

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken

(zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de instelling een selectie van de onderwijsreglementering:
  - een selectie van leergebieden om het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen na te gaan. Voor elk leergebied onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
    - o het onderwijsaanbod
    - o de uitrusting
    - o de evaluatiepraktijk
    - o de leerbegeleiding
  - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden
  - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
  - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
  - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
  - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de instelling dit na?
  - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het onderzoek naar de hygiëne, veiligheid en bewoonbaarheid

De controle van de erkenningsvoorwaarden betreffende de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de instelling vindt gelijktijdig met de doorlichting plaats. Deze controle resulteert in een afzonderlijk verslag dat bij het doorlichtingsverslag wordt gevoegd en eveneens verschijnt op www.doorlichtingsverslagen.be.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders, leerlingen of cursisten over de mogelijkheid tot inzage. Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

De Vrije basisschool Mater Christi bevindt zich in een groene omgeving aan de rand van de dorpskern van Lint. In deze gemeente zijn drie basisscholen van verschillende onderwijsnetten. De kinderen komen nagenoeg allemaal uit de eigen gemeente. Er is een stabiele leerlingenpopulatie. De leerlingen stromen voornamelijk in vanuit kansrijke gezinnen. Er zijn weinig kinderen met een schoolse achterstand, enkelen hebben een schoolse voorsprong. De school heeft een eigen visie uitgewerkt waarin het unieke van elk kind centraal staat. Ze profileert zich als een 'warme school' met een aanbod gericht op de harmonische ontwikkeling en het welbevinden van elke leerling. De school kan bogen op een hoge mate van tevredenheid bij de ouders.

Tijdens deze doorlichting onderzocht de onderwijsinspectie de inspannings- en resultaatsverplichting van de school voor de leergebieden wiskundige initiatie en muzische vorming in de kleuterafdeling, wiskunde en wereldoriëntatie in de lagere afdeling.

De leraren van de kleuterafdeling werken met een eigen ontwikkeld planningsinstrument doelmatig hun activiteiten uit. Dit instrument zorgt er voor dat elke leraar zicht kan hebben op de eigen geplande of gerealiseerde doelen en bijstuurt indien nodig. De leraren werken plichtsbewust met een koepeleigen instrument en leggen in groeiende mate verbanden met de decretale ontwikkelingsdoelen en leerplannen van het eigen onderwijsnet, vooral bij de uitwerking en realisatie van nieuwe prioriteiten. Zo implementeert de school op dit ogenblik het leergebied muzische vorming. Enkele leraren zijn wekelijks enkele uren vrijgesteld. Zij inventariseren en bestuderen samen met het team de leerlijnen uit het leerplan om een graduele opbouw uit te werken. De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van muzische vorming in samenhang met de andere leergebieden na. Er is voor alle domeinen een degelijk aanbod met een extra klemtoon op de doelen uit het domein beeld. Het realiseren van de uitgangspunten van het leerplan, waarbij leraren ook oog hebben voor het muzisch-creatief proces, is groeiende. Er heerst in de kleuterafdeling een 'muzische sfeer'.

De kleuterleraren weten aan welke doelen voor wiskundige initiatie ze dienen te werken door de grondige kennis van het koepelgebonden werkplan, door de doelmatige evaluatie met een volgtoets, het eigen kindvolgsysteem en door het flexibel gebruik van een lijst met wiskundige begrippen uit het leerplan. Er zijn voldoende materialen. Leraren stimuleren de kleuters en zorgen voor een degelijk onderbouwd aanbod. Ze verrijken de hoeken waar het kan, soms nog vanuit ervaring en minder vanuit uitgezette doelen met oog voor alle leergebieden en -domeinen.

In de lagere afdeling bereiken de leraren met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor wiskunde. Het consequent gebruik van een onderwijsleerpakket garandeert een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod. Sommige leraren sturen het leerpakket gericht bij om het aanbod nog te verrijken. De leerplannen zijn gekend. Leraren voorzien voldoende onderwijstijd. In de meeste groepen organiseren de leraren actieve werkvormen en differentiëren om de kinderen op hun niveau uit te dagen. Indien nodig krijgen kinderen met rekenproblemen gerichte ondersteuning. De resultaten van interne en externe toetsen geven een divers beeld, het team analyseert de resultaten en stuurt bij waar nodig. De gegevens uit het vervolgonderwijs geven een positief beeld van de prestaties van de oud-leerlingen.

De school investeerde de laatste jaren sterk in de implementatie van het leergebied wereldoriëntatie. Het traject is bijna rond. Dit zorgt in groeiende mate voor een volledig, evenwichtig, doelgericht en werkelijkheidsgericht aanbod. Samen met de pedagogische begeleiding werkte de school een strategie uit om een graduele opbouw, zoals bedoeld in het leerplan, uit te tekenen. Leraren slagen er in belangrijke mate in om zicht te krijgen op de (leerplan)doelen en inhouden van de eigen groep en van de anderen. De invulling van de thema's is vaak nog traditioneel en exemplarisch, maar sommigen slagen er al in om thema's vanuit alle bestaansdimensies rijk in te vullen, soms met inbreng van de leerlingen. De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en sociale vaardigheden komen voortdurend aan bod tijdens de lessen wereldoriëntatie. Kinderen gaan in alle groepen actief aan de slag en mogen gebruik maken van de computers en rijke (opzoek)materialen. Leraren bieden actualiteit en techniek in groeiende

mate geïntegreerd aan. Voor verkeer, gezondheid en milieu is een sterke praktijk uitgewerkt, met medewerking van gemotiveerde ouders. De analyse van een externe toets bracht nog werkpunten aan het licht, evaluatie van dit leergebied is nog een belangrijk item in het vervolgtraject.

Uit het kwaliteitsonderzoek blijkt dat het team erin slaagt om hun onderwijs doeltreffend te organiseren. Het team verdeelt de klasgroepen elk jaar volgens vastgelegde criteria. De lessenroosters tonen aan dat de school sterk inzet op de verstandelijke ontwikkeling van haar leerlingen. De onderwijstijd kan beter bewaakt worden, onder meer door efficiëntere verplaatsingen. In verschillende klassen is er een sterk klasmanagement met een groeiende aandacht voor actieve werkvormen. Er heerst een rustig klasklimaat en een goede werksfeer in deze school. De organisatie van het zorgbeleid is kwaliteitsvol. Kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen, maar ook kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong krijgen gerichte ondersteuning met aangepaste hulp en materialen. Het team speelt kort op de bal door een sterke overlegcultuur. De organisatie voor lichamelijke opvoeding, sport en zwemmen geeft de kinderen veel bewegingskansen.

Het team heeft nog geen uitgesproken visie op evalueren. De evaluatie- en rapporteringspraktijk is de laatste jaren voortdurend onderwerp geweest van overleg. In de kleuterafdeling slagen de leraren er in door observaties en testen een zo breed mogelijk beeld van het kind te krijgen en hun talenten te ontdekken. In de lagere afdeling evalueren de leraren de leerlingen door methodegebonden, zelf aangemaakte, koepelgebonden en gestandaardiseerde testen. De school analyseert de resultaten en tracht er lessen uit te trekken en acties te ondernemen. De meeste toetsen zijn gericht op kennis en product. Toch zijn er al een aantal leraren die in groeiende mate aandacht hebben voor processen en vaardigheden. Leraren brengen de attitudes in kaart door het welbevinden van de kinderen te screenen en de relatiewijzen van de kinderen te rapporteren. Leraren van de hoogste klassen brengen de evaluatiegegevens van de kinderen in kaart en slagen er in om de meeste leerlingen correct te oriënteren naar het vervolgonderwijs.

De school realiseert dit alles vanuit een participatief en democratisch beleid. Het team is gedreven, heeft een sterk evaluerend vermogen en werkt ontwikkelingsgericht, maar kritisch naar uitgezette doelen toe, voornamelijk op korte termijn. Ze slaagt erin een stimulerend opvoedingsklimaat te scheppen vanuit een voortdurende samenwerking met alle betrokkenen en met oog voor het welbevinden van de ouders, de teamleden en vooral van de kinderen.

De onderwijsinspectie formuleert een gunstig advies. Het draagvlak binnen de school is voldoende groot om het huidige ontwikkelingsproces op de ingeslagen weg voort te zetten en de onderwijskwaliteit verder bij sturen, te verbeteren en te borgen op basis van de aanbevelingen in dit verslag en op basis van zelfreflectie. Verder begeleiden, coachen, professionaliseren en samenwerken zullen het team verder helpen om de vele prioriteiten te verwezenlijken. Zoals de visie van de school stelt: 'Mensen die echt samenwerken, realiseren samen heel wat en komen vaak tot mooie resultaten'. De inspectie vertrouwt er op dat dit team de traditie van degelijk onderwijs en zorgverbreding, waarbij het kind centraal staat, verder waar zal maken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs

---

wiskundige initiatie
muzische vorming

Lager onderwijs

---

wiskunde
wereldoriëntatie

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs

Curriculum

Onderwijsorganisatie

Onderwijs

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

---

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van wiskunde op een geïntegreerde wijze na. Dit blijkt uit de degelijke planning vanuit een koepeligen instrument en de nauwgezette opvolging van de kleuters voor dit leergebied. Het kleuterteam creëert een krachtige en gestructureerde leeromgeving met een doelgericht aanbod en zinvolle materialen.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: muzische vorming

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen van muzische vorming in samenhang met de andere leergebieden na. Er is voor alle domeinen een degelijk aanbod met een extra klemtoon op de doelen uit het domein beeld. Het realiseren van de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen, waarbij leraren ook oog hebben voor het muzisch-creatief proces, is groeiende.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: muzische vorming en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

Het kleuterteam werkte een eigen digitaal planningsinstrument uit. De leraren gebruiken een koepeligen instrument om hun doelen te bepalen. Ze worden gaandeweg ook vertrouwd met de decretaal opgelegde ontwikkelingsdoelen en met de leerplannen. De leraren hebben de leerplannen in hun bezit en gebruiken ze, onder andere bij de implementatie van nieuwe leerinhouden op schoolniveau. Ze beseffen wel dat ze de ontwikkelingsdoelen en leerplannen nog doelgericht kunnen gebruiken om inspiratie op te doen, om hun aanbod te verrijken en de verticale samenhang te versterken.

De kleuterleraren werken thematisch en plannen met hun parallelcollega's plichtsbewust hun activiteiten vanuit vier ervaringssituaties met linken naar de ontwikkelingsaspecten uit hun koepeligen ontwikkelingsplan. De vooropgezette dominante doelen per thema zijn niet steeds gekozen in functie van wat leraren willen bereiken met de kinderen. Het planningsstelsel zorgt er voor dat elke leraar zicht kan hebben op de eigen geplande of gerealiseerde doelen en bijstuurt indien nodig. De communicatie hierover op teamniveau is nog een aandachtspunt.

Leraren weten duidelijk aan welke wiskundige doelen ze moeten werken vanuit het ontwikkelingsplan en vanuit de doelen uit een volgtoets. Sommige teamleden leggen ook al verbanden met de domeinen in de ontwikkelingsdoelen en het leerplan. Het kleuterteam gebruikt flexibel een lijst met wiskundige begrippen voor de planning en evaluatie. Deze lijst, die is opgebouwd per leeftijd en bestaat uit begrippen en doelen uit het leerplan én de resultaten van een gestandaardiseerde rekenbegrijptest sturen mee het aanbod. Met het eerste leerjaar zijn er een aantal inhoudelijke afspraken, ook voor wiskunde.

Voor muzische vorming werkt het team mee op schoolniveau om het aanbod te optimaliseren. Enkele leraren uit elk niveau zijn een aantal lestijden vrijgesteld om leerlijnen uit te werken, zij zijn duidelijk nog zoekende. Het leerplan is uitgangspunt bij de vernieuwing van dit leergebied, vooralsnog is deze implementatie nog in een beginfase. De school bracht al de beginsituatie in kaart via een enquête. Het leergebied muzische vorming komt in de kleuterafdeling vaak en in samenhang met de andere leergebieden en -domeinen intentioneel aan bod. Het domein beeld komt het sterkst naar voor in het aanbod. Na een vorige externe evaluatie is het team gaan reflecteren over de uitgangspunten van het leerplan wat er toe geleid heeft dat het werken naar model sterk afgebouwd werd ten voordele van het muzisch-creatief proces en het beschouwen. Leraren hebben nu meer oog voor de persoonlijke inbreng van de kleuters en hun smaak. Drama, beweging en muziek komen regelmatig in het thematisch aanbod voor. Het domein media komt vooralsnog minder doelmatig aan bod.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Onderwijstijd
Klasmanagement

De klaspraktijk toont aan dat de kleuterleraren de thema's rijk invullen. Zij stimuleren hun kleuters om te spelen en te werken en hebben voortdurend oog voor het welbevinden van de kinderen.

Leraren gebruiken voortdurend actieve werkvormen. Kleuters mogen ervaren, handelen, redeneren en spelen met wiskundige spellen en elementen. Kinderen beleven plezier in een veilige muzische sfeer. Zij krijgen ook alle mogelijkheden om hun creativiteit te tonen, te experimenteren en te exploreren.

Het team werkte reeds een aantal hoekenfiches uit waardoor de aandacht voor de hoekverrijking veel doelmatiger is. In enkele klassen kan dit nog versterkt worden, vooral door reflectie bij het begin van de planningsfase.

De leraren van de kleuterafdeling trachten de onderwijstijd correct in te vullen, maar door de lange verplaatsingstijden en de ingeroosterde hygiënische opvoeding is het lang niet duidelijk of de vooropgestelde 28 lestijden doelmatig worden benut, ook bij de oudste kleuters.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

Leraren zorgen voor een rijk aanbod, er zijn voldoende materialen. Kinderen krijgen uitdagingen vanuit hun - vaak reeds sterke - competenties. Zij verrijken de hoeken degelijk, meestal nog meer vanuit ervaring dan vanuit doelen. Leraren zoeken materialen rond het gekozen thema en vullen hoeken en klaswanden aan, onder meer ook met wiskundige en muzische elementen. In de meeste groepen is er een rijke klasinrichting. Er zijn duidelijke pictogrammen, stappenplannen en getalbeelden aanwezig in het klasbeeld. Er hangt een 'muzische sfeer' in deze kleuterafdeling.

Leraren gebruiken een aantal leerpakketten en werkbladen om inspiratie op te doen om de thema's in te vullen.

Kinderen mogen bij het hoekenwerk gebruik maken van de ICT-mogelijkheden in de klas.

Evaluatie Het kleuterteam screent de kinderen voortdurend om een zo breed mogelijk beeld van de kleuter te krijgen vanuit observaties en gestandaardiseerde testen. Evaluatiepraktijk
Evenwichtig / representatief De school selecteerde een aantal domeinen om gericht te kunnen observeren.
Kindvolgsysteem Testen voor onder andere schoolrijpheid, motoriek en begrippen vervolledigen het beeld. De school gebruikt gestandaardiseerde rekenbegrijptesten. De
Gericht op bijsturing zorgleraren en de klasleraar analyseren de resultaten van alle evaluaties, bespreken ze en leggen ze vast in een overzichtelijk kindvolgsysteem. De resultaten van deze toetsen zijn geruststellend, want vrijwel alle kinderen behalen een goed resultaat.

Leraren hebben in groeiende mate oog voor het bovenhalen van de talenten van de kinderen, onder meer door gerichte observaties en door het gebruik van een 'geheim- en trotsdoos'.

Begeleiding Vanuit de screening en observaties bespreken de leraren de kleuters wekelijks en indien nodig op het multidisciplinair overleg (MDO). Vanuit een globaal beeld van Leerbegeleiding
Beeldvorming de kleuter gaat het team een individueel remediëeringsplan uitwerken en Zorg
zorginterventies opzetten. Zij geven kleuters taken met gebruik van allerlei gerichte materialen. De school is nog in ontwikkeling om kleuters gedifferentieerd kansen te geven aansluitend aan de zone van de naaste ontwikkeling via een 'doebord', zowel voor de kinderen met een ontwikkelingsachterstand als -voorsprong. In een aantal klassen is het werken met contracten voor de kinderen reeds lang ingeburgerd. Indien nodig schakelen klasleraren de zorgleraar in om mee te ondersteunen. Soms verwijst de school bij diepgaandere problemen kinderen door naar externe hulpverleners.

Kinderen met een ontwikkelingsvoorsprong krijgen ook extra aandacht, onder meer met uitdagende spellen, materialen en werkbladen.

Begeleiding De school heeft veel aandacht voor het welbevinden en de socio-emotionele Sociale en emotionele begeleiding van de kinderen, onder meer door een methode rond relatiewijzen. begeleiding
Sociale vaardigheden Kinderen leren vanuit beelden en woorden om hun gedrag te benoemen. Ze leren zo zichzelf beter kennen en samenwerken met anderen.

Professionalisering De school zet in op team- en individuele nascholing om leraren vaardiger te Deskundigheidsbevordering
Nascholingen maken. Zo werkte ze reeds met succes op schoolniveau aan een verticale lijn voor wereldoriëntatie. Op dit moment werkt het team samen met de lagere afdeling om muzische vorming optimaal in te vullen in de klas- en schoolactiviteiten. Leraren scholen zich regelmatig bij, zowel voor doelen op Interne expertise
schoolniveau als voor eigen interesses.

3.1.1.4 Lager onderwijs: wiskunde

Voldoet

De lagere afdeling bereikt met zoveel mogelijk leerlingen de eindtermen voor wiskunde. Het consequent gebruik van een onderwijsleerpakket garandeert een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd aanbod. De resultaten van interne en externe toetsen geven een divers beeld, het team analyseert de resultaten en stuurt bij waar nodig. De meeste leerlingen stappen met succes over naar de A-stroom van het secundair onderwijs. De gegevens uit het vervolgonderwijs geven een positief beeld. De school kan bogen op een hoge mate van tevredenheid bij de ouders over het niveau van het onderwijs.

Curriculum De school maakte een bewuste keuze voor een onderwijsleerpakket. Het
Onderwijsaanbod consequent gebruik hiervan en de gerichte bijsturing in enkele groepen
Referentiekader garandeert in belangrijke mate een volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd
Planning aanbod. De leerplannen zijn gekend, sommige leraren gebruiken ze sporadisch
Evenwichtig en volledig om inhouden af te toetsen. De samenhang met andere leergebieden is beperkt,
Samenhang bv. in projecten.
Brede harmonische vorming

Curriculum Tijdens de bijgewoonde lessen in verschillende klassen kwamen actieve
Onderwijsorganisatie werkvormen stelselmatig voor. De kinderen kunnen de leerstof in verschillende
Onderwijstijd niveaus inoefenen. Het onderwijsleerpakket geeft hier heel wat aanzetten.
Klasmanagement Enkele leraren vertrekken bewust vanuit realistische contexten. Extra inoefenen
kan op de computers, in een aantal groepen is het ICT-aanbod zeer kwaliteitsvol.

De leraren voorzien voldoende onderwijstijd voor wiskunde, soms zelfs meer dan de richtlijnen uit de eigen onderwijskoepel aangeven. Ze werken ook eigen materialen uit ter aanvulling, uitbreiding of om te remediëren.

De referentiematen zijn afgesproken en overal in het klasbeeld aanwezig. De stappenplannen zijn in alle klassen zichtbaar en worden gebruikt om probleemoplossende vaardigheden te oefenen.

Materieel beheer De school heeft voldoende materialen voor een kwaliteitsvolle didactische
Uitrusting praktijk. Voor de kinderen met een leer- of ontwikkelingsprobleem zijn er
Ontwikkelingsmaterialen aanvullende en remediërende materialen aanwezig. De kinderen met een
Leermiddelen rekenvoorsprong krijgen een extra uitdagend aanbod.

Evaluatie De resultaten van interne en externe toetsen geven een divers beeld. De eigen
Evaluatiepraktijk en methodegebonden toetsen, de resultaten van een externe onderzoekstoets
Evenwichtig / representatief vierde leerjaar voor getallen, patronen, relaties en meetkunde en de resultaten
Gericht op bijsturing van een leerlingvolgsysteem geven 'aanvaardbare' resultaten. De meeste
Leerlingvolgsysteem leerlingen stappen met succes over naar de A-stroom van het secundair
onderwijs. De gegevens uit het vervolgonderwijs brengen geen
noemenswaardige problemen aan het licht. Ouders zijn tevreden over het niveau
van hun kinderen.

In tegenstelling tot de voorgaande outputgegevens tonen netgebonden eindtoetsen vierde en zesde leerjaar minder goede resultaten voor een aantal leerplandoelen binnen alle domeinen. De teamleden, onder meer van de zorgwerkgroep, grijpen deze resultaten aan en reflecteren over de oorzaken van deze verschillen om hun aanbod en evaluatiepraktijk eventueel bij te sturen. Het team onderzoekt de oorzaken. Er zijn al voorzichtige stappen genomen voor bijsturing binnen het aanbod, onder meer door het aanmaken van extra oefenbundels, door dagelijkse extra inoefening en door afspraken te maken voor de referentiematen.

Evaluatie De rapportering geeft in de meeste klassen een evenwichtig en doelgericht beeld van de leerprestaties, vorderingen en attitudes van de kinderen met punten én commentaren. De toetsen worden voor nazicht meegegeven aan de ouders.

Rapporteringspraktijk
Evenwichtig / volledig
Interne / externe communicatie

De school reikt na het zesde leerjaar de getuigschriften uit op basis van de bespreking in de klassenraad. Alle leergebieden krijgen een plaats bij de beslissing, ook wiskunde. De weigering is eerder uitzonderlijk. Alle kinderen krijgen een overzicht van hun loopbaan mee voor de secundaire school.

Begeleiding De kinderen met rekenproblemen krijgen gerichte leerbegeleiding. De klasleraar is de spilfiguur voor de zorg. Leraren maken foutenanalyses van de methodegebonden testen. De zorgleraren ondersteunen de klasleraren vraaggestuurd indien nodig, begeleiden kinderen met rekenproblemen individueel of in kleine groepjes en maken materialen aan. Sommige leerlingen worden opgevolgd met een handelings- of begeleidingsplan na een MDO. Kinderen met ernstige rekenproblemen worden soms doorgestuurd naar externen, hiermee is er een goede communicatie. Leerlingen met een leervoorsprong krijgen extra uitdaging.

Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

Professionalisering Er is momenteel weinig nascholing gepland voor wiskunde. Het leergebied is wel regelmatig onderwerp van overleg. Door de aanpak van wiskunde en de groeiende bewaking van de verkregen outputresultaten toont de school aan dat ze een zelfevaluerend vermogen bezit. Het team greep deels al tekorten uit evaluaties aan om een verbeteringstraject op te zetten.

Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

3.1.1.5 Lager onderwijs: wereldoriëntatie

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen met de leerlingen voor wereldoriëntatie. Zij investeerde in de implementatie van dit leergebied en zorgt in groeiende mate voor een volledig, evenwichtig, doelgericht en werkelijkheidsgericht aanbod.

Curriculum Het beleid werkte de laatste jaren samen met de pedagogische begeleiding aan een strategie om een graduele opbouw te verzekeren vanuit de leerlijnen uit het leerplan. De thema's, lessen en doelen werden geïnventariseerd om de volledigheid te controleren. Iedere leraar heeft nu een overzicht van de eigen nagestreefde doelen en beschikt over een jaarplan. De inhoud wordt bekeken met de vorige en volgende klas. Leraren zijn nu vertrouwd met de uitgangspunten van de ontwikkelingsdoelen en leerplannen en weten welke doelen ze moeten bereiken. Ze hebben meer en meer oog voor een thematisch en projectmatig aanbod. De school koos voor een geleidelijke implementatie, het traject is bijna rond. Een evaluatie op schoolniveau zal volgen.

Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming

De invulling van de thema's gebeurt in sommige groepen soms nog vanuit traditionele, exemplarische lesjes, eenzijdig en weinig multiperspectief. In andere groepen is er een nieuwe wind aan het waaien en vullen leraren de doelen en inhoud rijk en creatief in. Sommige leraren zeggen dat ze bij de planningsfase nog meer oog kunnen hebben voor alle bestaansdimensies bij de invulling van een thema.

Verkeer, actualiteit en techniek komen geïntegreerd, maar soms ook apart aan bod. Techniek staat in sommige groepen sterk in de belangstelling, bij anderen nog beperkt. Door de deelname aan een techniekolympiade in het zesde leerjaar en het bezoek aan verschillende technische scholen krijgen leerlingen zicht op

hun technische talenten en worden gestimuleerd om na te denken over een vervolg van hun loopbaan in een technische richting in het secundair onderwijs. De school heeft veel aandacht voor verkeer en plaatste de inhoud in een leerlijn. De ouders zijn hierbij sterk betrokken in een 'verkeerscel'. De school behaalt al een aantal jaren een kwaliteitslabel voor verkeer. In alle klassen werken leraren rond de actualiteit.

Er zijn in de school werkgroepen voor gezondheids- en milieueducatie met medewerking van ouders. Zij voorzien de kinderen van fruit, organiseren gezonde maaltijden en ontbijt. Ook binnen het aanbod in de klassen komen thema's en inhoud over gezondheid en milieu in alle klassen voor.

Af en toe zijn er degelijk uitgewerkte projecten op schoolniveau.

Voor de bestaansdimensie 'mens en ruimte' is er per groep de noodzakelijke parate kennis afgesproken.

Curriculum
Onderwijsorganisatie
Klasmanagement

De leergebiedoverschrijdende eindtermen leren leren en sociale vaardigheden komen voortdurend aan bod binnen wereldoriëntatie. In alle klassen krijgen kinderen via actieve en coöperatieve werkvormen kansen om zelf mee inhoud uit te werken en te presenteren. De kwalitatieve uitvoering van voorgenoemde werkvormen verschilt volgens de leergroep. De leraren stimuleren de communicatie, samenwerking en zelfstandig, zelfgestuurd leren.

Leraren benutten de omgeving van de school in hun praktijk. Enkele leraren gebruiken een door de gemeente uitgewerkt omgevingsboekje. Er zijn veel rijke extramurosactiviteiten in deze school. Het team organiseert voor de kinderen van alle leerjaren openluchtklassen. De voorbereiding en de naverwerking zijn rijk aan doelen en inhoud.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen
Leermiddelen

De school koos niet voor één vast leerpakket, met uitzondering voor verkeersopvoeding. De leraren vullen de lessen in vanuit eigen en eventueel aanvullende methodegebonden en inspirerende materialen.

De meeste leraren hebben in grote mate aandacht voor brongebruik, onder meer via ICT-toepassingen, atlas en naslagwerken.

In de meeste klassen zijn de volgens het leerplan voorgeschreven tijd- en ruimtekaders aanwezig. Ze zijn afgesproken en leraren wenden ze in grote mate functioneel aan. Het aangeboden thema is in sommige klassen prominent aanwezig aan de klaswand of in een toonhoek. In enkele klassen zijn de wanden erg overladen waardoor de functionaliteit in het gedrang komt. In een aantal leergruppen is dit voorbeeldig.

Materieel beheer
Infrastructuur

De school heeft een eigen bos. De leraren benutten de groene omgeving functioneel, onder meer bij de thema's rond de seizoenen.

Evaluatie De resultaten van een externe, koepelgebonden toets na de tweede graad tonen resultaten die lager zijn dan de referentiegroep. Deze zijn vooralsnog niet geanalyseerd. De eigen toetsen zijn in de meeste groepen sterk gericht op kennis en product. Brede evaluatie is een werkpunt op schoolniveau. Er zijn in een aantal klassen al mooie initiatieven genomen om hier over te reflecteren en om processen, vaardigheden en attitudes in kaart te brengen. Deze leraren kunnen als voorbeeld dienen voor de verdere ontwikkeling van het evaluatiebeleid. Hier en daar zijn er aanzetten om de toetsvragen te koppelen aan de vooropgezette (leerplan)doelen.

Evaluatie De rapportering geeft een beperkt beeld van de interesses en talenten van de kinderen voor dit leergebied.

Begeleiding Kinderen die nood hebben aan ondersteuning, onder meer voor het lezen van moeilijke teksten, krijgen de nodige aandacht. Leraren motiveren sterkere leerlingen om andere klasgenoten te helpen. De meerbegaafde kinderen krijgen kansen om hun honger naar kennis te stillen met het uitwerken van extra taken.

Professionalisering Na een vorige externe evaluatie is het team aan de slag gegaan om het leergebied wereldoriëntatie te optimaliseren. Het beleid werkte samen met de pedagogische begeleiding aan een strategie om een verticale lijn uit te tekenen vanuit de leerlijnen uit het leerplan. De school is ook via nascholing en studiedagen stappen aan het zetten om breed evalueren in de kijker te zetten. Het team beseft dat er nog werk voor de boeg is om leerlijnen en inhouden te verankeren in het schoolwerkplan, voortdurend de doelen te blijven bewaken en een brede evaluatie op te zetten om product, proces, vaardigheden en attitudes van kinderen in kaart te kunnen brengen. Begeleiding, professionalisering, samenwerking, overleg, opvolging en coaching en het delen van interne expertise zullen verder noodzakelijk zijn. De directeur en de beleidsondersteuners motiveren de leraren om voortdurend de inhouden en de doelen te bewaken en bespreken dit regelmatig.

3.1.2 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	ja, neen
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	ja, neen
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhankelijk zijn	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het orde- en tuchtreglement van de leerlingen met inbegrip van de beroepsmogelijkheden	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend	ja
• de procedure volgens welke beroep kan worden ingediend tegen een beslissing van de klassenraad met betrekking tot het getuigschrift	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's en rapporten	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	ja
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	ja
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Zorgt de school voor een correcte invulling van het zorgbeleid? (decreet bao - art. 153 septies, enkel van toepassing binnen een scholengemeenschap)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Verloopt het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen, correct? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 28)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Curriculum

4.1.1 Onderwijsorganisatie

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor doelgerichtheid, ondersteuning, doeltreffendheid, ontwikkeling.

Motivering

Het team van Mater Christi denkt voortdurend na om de organisatie van haar onderwijs vlot en doeltreffend te laten verlopen. Het team herverdeelt elk jaar terug de klasgroepen vanuit vastgelegde criteria. Hierdoor zijn de meeste groepen evenwichtig samengesteld. Er is een doordacht beleid voor de inschrijvingen, onder meer ook voor de groepering van de jongste kleuters.

De school volgt de richtlijnen van de eigen koepel om het lessenrooster in te vullen. Leraren vullen de beschikbare 'vrije ruimte' binnen dit rooster in met eigen accenten, vooral voor de cognitieve leergebieden, onder meer voor technische aspecten van taal en wiskunde.

De leraren trachten de onderwijstijd correct in te vullen, maar vooral in de kleuterafdeling is het lang niet duidelijk of de vooropgestelde 28 lestijden doelmatig worden benut.

In verschillende klassen zien we een sterk klasmanagement en een groeiende aandacht voor actieve en coöperatieve werkvormen, waarbij kinderen op hun niveau kansen krijgen om succeservaringen op te doen. Leraren zetten sterk in op de organisatie van het leesonderricht. Het zorgteam neemt stappen om begrijpend lezen en leesplezier verder te versterken. Door de organisatie van taalinitiatie Frans vanaf de hoogste kleutergroep wil het team de kinderen op een speelse en muzische wijze kennis laten maken met een vreemde taal.

De aanwezige materialen voldoen ruimschoots om het onderwijs goed te kunnen organiseren. De school beschikt over een ruim aantal computers. De leraren benutten de reeds beschikbare digitale borden in de klassen optimaal om de lessen efficiënt te organiseren. De klassen zijn ordelijk en meestal functioneel ingericht. Er heerst in de meeste groepen een rustig klasklimaat en een goede werksfeer.

De school zet sterk in op de organisatie van het zorgbeleid. De klasleraren zijn de eerste verantwoordelijken voor de zorg voor hun kinderen. Ze worden op een voortreffelijke wijze ondersteund door enkele zorgleraren, die elk hun verantwoordelijkheid hebben voor een aantal groepen. De leraren van de kleuterafdeling vertrekken vanuit een globaal beeld van de kleuter om zorginterventies uit te werken. Zij zorgen in groeiende mate voor een gedifferentieerd aanbod met gebruik van allerlei gerichte materialen en strategieën, onder meer via een doebord. Zij hebben oog voor zowel kinderen met een ontwikkelingsachterstand als -voorsprong. De zorgleraar ondersteunt in alle klassen, zoekt handelingsplanmatig mee oplossingen, verzamelt materialen en organiseert overlegmomenten, ook met de ouders. Indien vereist schakelt het team externe hulpverleners in. Een kinderverzorgster helpt de leraren bij de verzorgende activiteiten in de jongste kleutergroepen.

In de lagere afdeling is het team goed op weg om in alle klassen een krachtige leeromgeving te creëren met oog voor actieve en coöperatieve werkvormen waarbij leraren de kinderen op hun niveau helpen en ondersteunen. De zorgleraren ontwikkelden allerlei materialen en bieden ze aan aan de klasleraren, ook voor meerbegaafde kinderen. De zorgleraren ondersteunen vraaggestuurd, onder andere voor schrijven, lezen, tutorwerk, niveauwerk en remediëring. Zij leggen mee de contacten met de ouders en externe

hulpverleners. De school zet sterk in op sociale vaardigheden. Wekelijks is er overleg met de leraren. Zij bespreken de kinderen met zorgvragen uitgebreid op het multidisciplinair overleg. Leerlingen met een leer- of ontwikkelingsprobleem krijgen sticordi-maatregelen of worden geïntegreerd ondersteund (gon) vanuit een school voor buitengewoon lager onderwijs. Materialen zijn voorhanden om deze kinderen te helpen.

De leraren lichamelijke opvoeding van beide niveaus gebruiken een richtinggevend leerpakket met linken naar het ontwikkelingsplan in de kleuterafdeling en het leerplan in de lagere afdeling. De volledigheid van het aanbod is gegarandeerd door een doelgerichte planning en evaluatie. Zij respecteren in voldoende mate de onderwijstijd door goede afspraken, onder meer over omkleden en verplaatsingstijden. De lessen zijn gevarieerd. De infrastructuur voldoet. De school maakt ook gebruik van andere locaties, onder andere de plaatselijke sporthal, om de lessen bewegingsopvoeding te organiseren. De materialen die het leerplan vooropstelt zijn aanwezig. Er is een goede samenwerking met een plaatselijke turnvereniging voor het gebruik van elkaars materialen en toestellen. De leerlingen, vanaf de derde kleuterklas, gaan op regelmatige basis zwemmen, waardoor de doelen voor zwemopvoeding in ruime mate behaald worden. De school participeert aan buitenschoolse sportactiviteiten en organiseert sportdagen. Er zijn samenwerkingsverbanden met de gemeente, andere scholen en met plaatselijke sportverenigingen.

De school zet voortdurend ouders en grootouders in bij de organisatie van de klas- en schoolwerking. Zij mogen participeren in werkgroepen, begeleiden bij uitstappen en helpen bij school- en klasactiviteiten.

De school zoekt ook ondersteuning bij en werkt sporadisch samen met andere scholen. De directie, de zorgleraren en de leraren lichamelijke opvoeding overleggen regelmatig met de collega's van de scholen van de scholengemeenschap. Af en toe hebben leraren de kans om ervaringen uit te wisselen, onder meer op een pedagogische studiedag.

4.2 Evaluatie

4.2.1 Evaluatiepraktijk

De vaststellingen wijzen op redelijke tot sterke aandacht voor ondersteuning, ontwikkeling.

Motivering

De school heeft nog geen uitgesproken visie op evalueren en is er zich van bewust dat hier nog werk voor de boeg is. Het team wil eerst werken aan het verder zetten van de eerstelijnszorg om daar de evaluatie en later de rapportering sterker aan te koppelen. De tips en richtlijnen die de leerplannen aanbieden rond evalueren zijn beperkt gekend, maar het team gebruikt ze in groeiende mate bij de implementatie van nieuwe leergebieden in de schoolfocus.

De getoonde toetsen zijn nog vooral gericht op kennis en product. Een beperkt aantal leraren hebben ook al oog voor een brede evaluatie waarbij ze processen en vaardigheden in kaart brengen vanuit vooropgezette doelen. Bij de meeste leraren is dit nog een sterk werkpunt. Teamleden rapporteren de attitudes in een apart rapport waarbij ze relatiewijzen van de kinderen evalueren. Zij screenen ook het welbevinden en de betrokkenheid op verschillende wijzen.

In de kleuterafdeling observeren en screenen de leraren de kinderen dagelijks om een zo breed mogelijk beeld van de kleuter te krijgen. Zij observeren vanuit vastgelegde criteria. De leraren testen aanvullend de schoolrijpheid, het rekenbegrip, het welbevinden en de motorische vaardigheden om het beeld te vervolledigen. De school gebruikt gestandaardiseerde rekenbegriptesten. De zorgleraren en de klasleraar analyseren de resultaten van alle evaluaties, bespreken ze en leggen ze vast in een overzichtelijk kindvolgsysteem. De leraar voor bewegingsopvoeding van de kleuterafdeling observeert de kinderen vanuit de doelen motoriek binnen het kindvolgsysteem en vult deze aan. Leraren hebben in groeiende mate oog voor het bovenhalen van de talenten van de kinderen, onder meer door gerichte observaties en door het gebruik van een 'geheim- en trotsdoos'.

De leraren van de lagere afdeling evalueren de kinderen voor de leergebieden Nederlands, wiskunde en Frans vooral door methodegebonden toetsen. In enkele groepen passen leraren deze testen doelgericht aan. Analyse van de toetsen voor wereldoriëntatie toont aan dat de vragen alsnog vooral kennisgericht zijn en vaak niet gekoppeld aan de vooropgezette doelen bij het begin van het thema. Er zijn zeker al waardevolle aanzetten in sommige groepen om doelgericht en breed te evalueren. Voor muzische vorming zijn nog geen afspraken en zijn de leraren zoekende hoe de talenten van de kinderen boven te halen en te rapporteren. Het thema van vorig jaar 'schitteren in talenten' en het attituderapport inspireren om hierrond verder na te denken. De leraar lichamelijke opvoeding evalueert doelen uit elk deeldomein en de attitudes van de leerlingen. Hij rapporteert hierover twee maal per jaar aan de ouders. Binnen het zorgbeleid van de lagere afdeling benut het team verscheidene instrumenten om de (begin)situatie van de kinderen in kaart te brengen. Leraren volgen de kinderen op, vooral voor technische aspecten van wiskunde en Nederlandse taal. De leraren leggen deze gegevens, samen met verslagen van externen, de gesprekken met ouders, leraren, CLB en andere betrokkenen vast in een online-volgdossier. Hierdoor krijgt de school een uitgebreid 'totaalbeeld' van hun leerlingen. Voor kinderen met leer- of ontwikkelingsstoornissen worden handelingsplanmatig stappen gezet. Zij krijgen een gedifferentieerd traject en een gepersonaliseerde evaluatie.

In de hoogste groepen heeft de school een examensysteem, waardoor de kinderen grotere gehelen leren verwerken. In het zesde leerjaar wordt dit gecombineerd met een externe toets van de eigen onderwijskoepel.

De school participeert aan verschillende externe toetsen en onderzoeken. De resultaten na de tweede graad zijn voorlopig beperkt geanalyseerd. De resultaten van een koepelgebonden eindtoets op het einde van de lagere school zijn op dit ogenblik onderwerp van overleg, met als doel op schoolniveau hier lessen uit te trekken en acties te ondernemen. De resultaten van sommige deeldomeinen die lager zijn dan verwacht zetten de teamleden aan om hun evaluatiepraktijk sterk in vraag te stellen. De verticale samenhang in het aanbod, de gelijktijdige examens, de vraagstelling, andere vormen van evalueren, begrijpend lezen van de vragen en gebruik van ICT bij evalueren zijn als mogelijke oorzaken naar voor geschoven.

Voor de overgang van de lagere afdeling naar het secundair onderwijs maken de leraren een fiche, waarop ze de evaluatiegegevens die belangrijk zijn voor de verdere loopbaan van de leerlingen, nauwkeurig uitschrijven. Leraren van het zesde leerjaar besteden veel tijd aan de oriëntatie van de leerlingen vanuit de beschikbare eigen observaties en loopbaangegevens uit het digitaal dossier.

Het beleid bracht uitgebreid het welbevinden van de ouders in kaart. Hieruit blijkt een grote tevredenheid.

De evaluatie- en rapporteringspraktijk is de laatste jaren voortdurend onderwerp geweest van overleg.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Het beleid van deze school is participatief en democratisch. De directeur is betrokken bij de organisatie van activiteiten, veiligheid en welzijn en de pedagogisch-didactische prioriteiten. Leraren, ouders en leerlingen kunnen bij hem terecht. Hij houdt de vinger op de pols door klasbezoeken, functionerings- en evaluatiegesprekken en regelmatig deelname aan werkgroepen en zorgoverleg.

Het beleid laat zich ondersteunen door een kernteam. Enkele leraren combineren op een voortreffelijke wijze een lesgevende functie in een klas met een opdracht als veiligheids-, ICT- of zorgcoördinator, zorgleerkracht en/of beleidsondersteuning. Het beleid stelt werkgroepen samen voor organisatorische en pedagogisch-didactische activiteiten en prioriteiten. Ook ouders mogen hierin meewerken en meedenken, onder meer voor gezondheids-, verkeers- en milieubeleid.

De school schreef een eigen visie uit op basis van het project van het schoolbestuur en de opdrachtverklaring en identiteit van het eigen onderwijsnet. Het unieke van het kind staat hierin voorop. Het aanbod is gericht op de harmonische ontwikkeling van elk kind: 'hoofd, hart en handen'. De school streeft naar een doeltreffende aanpak en een stimulerend opvoedingsklimaat vanuit een opbouwende samenwerking met alle betrokken participanten.

De school profileert zich als een school waar het sociaal-emotionele aspect sterk in de focus staat waarbij waarden en duidelijke regels belangrijk zijn. De leraren noemen hun school een 'warme' school met oog voor alle kinderen, goede contacten met de ouders en een sterke band tussen de teamleden. De groene omgeving en eigen ruimte is een troef. Het team hoopt in de nabije toekomst gebruik te kunnen maken van nieuwe gebouwen, de plannen hiervoor zijn uitgewerkt.

De gezamenlijke formele en informele overlegmomenten verlopen kwaliteitsvol. De personeelsvergaderingen, meestal apart per niveau, verlopen volgens een duidelijke structuur. Volgens de leraren is er bij het teamoverleg een degelijke besluitvorming, weliswaar vanuit een kritische reflectie. Leraren werken hun aanbod uit met hun parallelcollega. Er is wekelijks overleg met de zorgleraar en beleidsondersteuning. Enkele momenten tijdens het schooljaar staan de leraren en andere kindbetrokkenen stil bij de kinderen die ze handelingsplanmatig willen helpen op een multidisciplinair overleg.

De school kan prat gaan op een sterke ouderwerking.

Er is een vlotte doorstroming van informatie via allerlei kanalen.

Het team heeft een sterk zelfevaluerend vermogen. Zij evalueert kritisch verschillende acties en activiteiten. De outputresultaten van interne en externe evaluaties zijn voortdurend onderwerp van overleg, reflectie en bijsturing. Nieuwe doelen worden verankerd in een prioriteiten- en nascholingsplan, weliswaar nog op korte termijn. Enkele leraren uit elk niveau zijn een aantal lestijden vrijgesteld om leerlijnen uit te werken, zij zijn duidelijk nog zoekende en missen nog opvolging en sturing. De school brengt het welbevinden van leerlingen, leraren en ouders in kaart via verschillende bevestigingen en enquêtes. Hieruit blijkt een grote tevredenheid en betrokkenheid.

Het onderzoek naar het talenbeleid in de school wees uit dat er vooralsnog geen visie is en er op dit ogenblik andere prioriteiten zijn. Het team zegt dat er geen noodzaak is om hier aan te werken wegens de goede resultaten voor taal bij deze kinderen. Het team heeft wel aandacht voor de enkele anderstalige kinderen in de school. Het team verzorgt de taal bij de instructie en communicatie.

De school had in het verleden geen lestijden voor het gelijke onderwijskansenbeleid en heeft geen expertise om vanuit een beginsituatieanalyse doelen en acties uit te werken en deze te evalueren. Het team benut de sinds dit schooljaar gekregen SES-lestijden (sociaal economische status) voor alle leerlingen binnen hun zorgbeleid. Vooralsnog heeft het team er nog geen zicht op hoe ze de kinderen, waarvoor ze deze lestijden krijgt, gerichter kan ondersteunen indien nodig. Een overzicht op schoolniveau van de gekende leerlingen met SES-kenmerken en de kinderen met leer- en ontwikkelingsproblemen zou hierbij kunnen helpen.

De pedagogische begeleider van het eigen net ondersteunt vraaggericht.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het planningssysteem in de kleuterafdeling met bewaking van de volledigheid van de ontwikkelingsaspecten op klasniveau.
- De stimulerende begeleidingsstijl van de kleuterleraren met groeiend oog voor zelfstandigheid van de kleuters, differentiatie en hoekverrijking.
- De groeiende aandacht voor het proces binnen muzische vorming.
- De analyse van de output van wiskunde vanuit interne, externe en gestandaardiseerde evaluaties.
- De implementatiestrategie voor wereldoriëntatie vanuit een thematische invulling.
- De doelgerichte aandacht voor verkeer, gezondheidsopvoeding, milieu, techniek en actualiteit.
- Gebruik maken van allerlei bronnen en de ICT-mogelijkheden om het aanbod te sturen.
- Continu opgebouwde tijd- en ruimtekaders.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De leerbegeleiding voor het onderzochte leergebied wiskunde, zowel voor kinderen met een leer- of ontwikkelingsstoornis als voor kinderen met een leervoorsprong.
- De sterke aandacht voor actieve en coöperatieve werkvormen.
- De organisatie van de lessen lichamelijke opvoeding.
- De beschikbare materialen.
- Het rustig klasklimaat en de goede werksfeer.
- De aandacht van de school voor de oriëntatie van de leerlingen bij overgang naar de secundaire afdeling.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het democratisch beleid.
- Het sterke beleidsvoerend vermogen vanuit een participatieve structuur.
- De samenwerking tussen beide niveaus.
- De gedragen visie van de school, met sterke accenten op het sociaal-emotionele aspect.
- De besluitvorming, waarbij leraren kritisch mogen zijn.
- De school laat zich ondersteunen door de pedagogische begeleiding.
- De participatie van de ouders.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het aanbod bijsturen vanuit de verdere analyse van de beschikbare outputgegevens.
- In de kleuterafdeling jaarlijks een leergebied bespreken vanuit de decretale ontwikkelingsdoelen en de leerlijnen van het leerplan, zoals het koepeligen pakket vooropstelt.
- Verder werken aan de optimalisatie van het leergebied muzische vorming.
- Voor wereldoriëntatie nog meer aandacht hebben om de thema's in te vullen vanuit een multiperspectieve benadering met oog voor alle bestaansdimensies.
- De volledigheid voor wereldoriëntatie op schoolniveau verder bewaken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De evaluatiepraktijk bijsturen met oog voor een brede evaluatie en voor talentontwikkeling.
- Nadenken hoe de beschikbare 'vrije ruimte' op het lessenrooster doelgericht kan worden ingevuld.
- Permanent en kritisch nagaan of de kleuters effectief 28 lestijden begeleide activiteiten krijgen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Verder begeleiden, coachen, professionaliseren, samenwerken en overleggen om de implementatie van nieuwe inhouden en leergebieden te verwezenlijken.
- Werken vanuit een prioriteitenplan op lange termijn om de vele vernieuwingen een plaats te geven in de tijd.
- Delen van expertise, intern, maar ook met andere scholen.
- Nadenken over het doelgericht inzetten van de SES-lestijden.
- Op langere termijn een talenbeleid uitwerken als de noodzaak zich voordoet.

7 ADVIES EN REGELING VOOR HET VERVOLG

7.1 Onderwijsdoelstellingen: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen':

GUNSTIG

voor het **kleuteronderwijs** en het **lager onderwijs**.

7.2 Overige erkenningsvoorwaarden: advies en regeling voor het vervolg

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies voor de overige erkenningsvoorwaarden:

GUNSTIG

Namens het inspectieteam	Voor kennisname
Paul Vanhaute de inspecteur-verslaggever	Naam: het bestuur of zijn gemandateerde
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de instelling	